

Answering
tomorrow's
challenges
today

ECORYS PRESENTEERT

Een toekomstbestendige binnenvaart

MEI 2025, Rotterdam

De Nederlandse binnenvaart in een notendop¹

De Nederlandse binnenvaart is goed voor ruim 19.000 banen en telt momenteel zo'n 4.600 schepen. Deze schepen vervoeren gezamenlijk meer dan 327 miljoen ton aan vracht per jaar, bestaande uit containers, droge en natte bulk. Het merendeel van de goederen heeft een herkomst en/of bestemming in het buitenland. De omvang en het belang van de binnenvaartsector loopt echter al een aantal jaren terug. Tevens zijn de vooruitzichten niet gunstig.

¹ Gebaseerd op cijfers van het CBS

Welke ontwikkelingen spelen momenteel in de Nederlandse binnenvaartsector?

De Nederlandse binnenvaart staat voor een aantal grote uitdagingen die voor een blijvende verandering van de sector zorgen. Een van de belangrijkste ontwikkelingen is de verdere vergrijzing van de bevolking. Deze trend is op meerdere manieren van invloed op de binnenvaart. Zo neemt de leeftijd van de Nederlandse bemanningsleden toe, gaan de komende jaren steeds meer schippers met pensioen en is de huidige instroom van nieuw personeel gering.² Een vergelijkbare trend is zichtbaar bij de brug- en sluiswachters.

Verder heeft de Nederlandse binnenvaart ook te maken met veranderende marktkarakteristieken, zoals een verandering in het ladingaanbod (zowel type als hoeveelheid), de beschikbare schepen (de kleine en middenshippen verdwijnen geleidelijk van de markt) en de betrouwbaarheid van het vaarnetwerk (met name als gevolg van laag- of hoogwater). Deze trends maken dat verladers en logistiek dienstverleners minder vaak de binnenvaart als preferente vervoerswijze kiezen en ladingen sneller via de weg vervoeren.

² Recreatievaart Amsterdam

Wat kunt u de komende jaren verwachten?

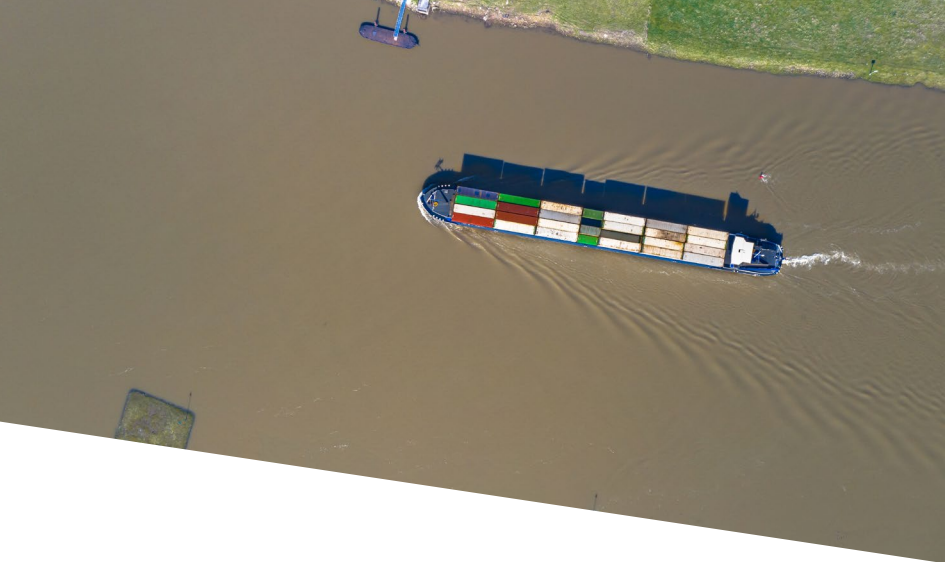
Bovenstaande trends en ontwikkelingen brengen concrete uitdagingen met zich mee.

| 1 Een betrouwbaar bedieningsregime

Voor een betrouwbaar bedieningsregime van bruggen en sluizen is een balans tussen vraag en aanbod van belang. Recreatievaarttuigen passeren vooral in juli en augustus bruggen en sluizen. Dit zorgt voor een piek in de vraag naar bediening en daarmee ruimere bedientijden dan buiten het hoogseizoen. Dit leidt tot vragen over het toegepaste bedieningsregime. Moeten bruggen en sluizen enkel op aanvraag (via vooraankondiging bijvoorbeeld 1 of 3 dagen van tevoren) geopend worden? Kan de bediening op afstand plaatsvinden? Of moet een zelfbedieningsregime ingesteld worden?

| 2 Veiligheid op het water

Veiligheid op het water is een constante factor van aandacht. Geregeld ontstaan aanvaringen tussen een schip en een kunstwerk of tussen schepen. Ook de samenkomst van beroeps- en recreatievaart kan tot veiligheidsproblemen leiden. Het behouden en verbeteren van de veiligheid op het water is dan ook cruciaal. Vragen die hierbij horen, behelzen onder meer de inzet van digitale tools (ter bevordering van autonoom varen), het aanpassen van de vaarwegen om zo de overzichtelijkheid te vergroten en activiteiten om het veiligheidsbewustzijn te verbeteren.

| 3 Impact van klimaatverandering

De effecten van klimaatverandering zijn goed voelbaar in de binnenvaart. Meer en langere perioden met te hoog of te laag water, maken rivieren en kanalen minder bevaarbaar en tasten de betrouwbaarheid van de sector aan. Maatregelen die gelinkt kunnen worden aan klimaatverandering zijn onder meer het klimaatbestendig maken van havens en vaarwegen, varen met nieuwe bredere schepen die met beperkte diepgang effectief meer geladen kunnen vervoeren, maar ook het behouden en eventueel aantrekken van (nieuwe) goederenstromen om het vaarnetwerk zo optimaal mogelijk te benutten.

| 4 Verduurzaming van het watersportproduct

Vaarwegonderhoud is cruciaal voor de binnenvaart, omdat het zorgt voor veilige en efficiënte doorstroming van scheepvaartverkeer. Regelmatig onderhoud is noodzakelijk om storingen en stremmingen te voorkomen, die de bereikbaarheid van het achterland en de havens kunnen belemmeren. Vaarwegverruiming is noodzakelijk om grotere schepen toegang tot kleinere vaarwegen te verschaffen. Op deze wijze blijft de bereikbaarheid van regio's aan relatief klein vaarwater mogelijk.

Hoe kunnen we helpen?

Ecorys heeft een ruime ervaring met de hierboven geschetste vraagstukken. Op meerdere manieren kunnen wij bijdragen om u meer inzicht te geven in wat u kunt verwachten, welke oplossingen mogelijk zijn en wat de impact van die verschillende oplossingen voor u en de sector betekenen. Een kleine greep uit onze diensten:

Wij kunnen u helpen bij het ontwikkelen van specifieke scenario's.

Welke trends spelen in uw regio en hoe raakt dat de binnenvaartsector? Wij kunnen prognoses opstellen waarbij wij in beeld brengen welke stromen, de daarbij behorende scheepsbewegingen en vlootsamenstelling u kunt verwachten.

Wij kunnen u helpen bij het vaststellen van mogelijke oplossingen.

Tevens bepalen wij voor u de effecten die daar mee samenhangen. Wat zijn de kosten van de voorgestelde oplossingen? Welke baten kunt u verwachten? De bepaling van effecten kan via een business case, waarbij wij kijken wat de effecten voor u zijn. Wij kunnen dit ook in de vorm van een kosten-batenanalyse (KBA) doen waarbij wij meerdere oplossingsrichtingen tegen elkaar af zetten.

Wij kunnen u helpen bij het opstellen van een roadmap.

Hierbij brengen wij o.a. oplossingen samen, geven aan wanneer deze uitgevoerd moeten worden en door wie. Op deze wijze heeft u een concreet vervolgplan.

Wij zijn uw partner voor een toekomstbestendige binnenvaart en staan klaar om u te helpen bij het realiseren van uw doelen.

Over Ecorys

Ecorys is een van de oudste onderzoeks- en adviesbureaus ter wereld. Al sinds 1929 helpen wij beleidsmakers, overheden en ontwikkelingspartners bij het oplossen van maatschappelijke en beleidsmatige uitdagingen.

Met ruim 600 medewerkers bieden we onafhankelijk onderzoek, advies en technische assistentie op terreinen als bestuur, publieke financiën, transport, energie, natuurlijke hulpbronnen en sociaal-economische ontwikkeling.

We zijn actief in meer dan 150 landen en werken vanuit kantoren in o.a. Nederland, België, het VK, Spanje, Zuidoost-Europa en Afrika, in nauwe samenwerking met een wereldwijd netwerk van partners.

Meer weten?

Scan de QR-code en bekijk onze actuele projecten en case studies online. Of neem direct contact op met een van onze experts.

Linette de Swart

linette.deswart@ecorys.com

Jeroen Bozuwa

jeroen.bozuwa@ecorys.com

Answering
tomorrow's
challenges
today